

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра обліку і оподаткування

Методичні вказівки

для практичних занять з дисципліни «Бухгалтерський облік»

для здобувачів освітнього ступеня «молодший бакалавр»

спеціальності 071 Облік і оподаткування

Методичні вказівки для практичних занять з дисципліни «Бухгалтерський облік» для здобувачів освітнього ступеня «молодший бакалавр» спеціальності 071 Облік і оподаткування / С.В. Коваль. Херсон: ХДАУ, 2020. 61 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Світлана Коваль, доцент кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент

Методичні рекомендації розглянуто на засіданні
кафедри

обліку і оподаткування

Протокол від „ 27 ” серпня 20 20 року № 1

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності

Протокол від „ 27 ” серпня 20 20 року № 1

ПЕРЕДМОВА

В умовах ринкової економіки акцентується особлива увага на перебудові форм і методів організації навчального процесу, який повинен забезпечити творче засвоєння програмного матеріалу за умов тісної інтеграції його з реальною практикою, досягненнями науки. Необхідно значно розширити і поглибити самостійну роботу здобувачів.

Важливе значення для глибокого засвоєння бухгалтерського обліку мають практичні заняття і тому ці методичні матеріали допоможуть здобувачам ефективніше підготуватись до них.

Метою вивчення дисципліни “Бухгалтерський облік” є навчити здобувачів вміло застосовувати у майбутній професії сучасні форми і методи обліку для надання своєчасної повної інформації керівництву підприємства.

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен знати особливості організації та порядок документального забезпечення господарських операцій та відображення їх в системі рахунків бухгалтерського обліку, набути знань з господарських операцій, що застосовуються у процесі господарювання в межах правового поля та на підставі первинних документів.

Матеріал систематизовано у вигляді окремих тем, які включають загальну характеристику бухгалтерського обліку в Україні, порядок документального оформлення операцій, загальну характеристику бухгалтерського балансу, рахунків, обліку власного капіталу та інших операцій в бухгалтерському обліку.

Змістова частина 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод.

Завдання 1. Визначити розмір господарських засобів (активів) та джерел їх утворення (пасивів) підприємства на підставі інвентаризаційних описів ТОВ “Меркурій” станом на 1 січня 200_ р. в таблиці 1.

Таблиця 1

Назви засобів підприємства та джерел їх утворення

№	Господарські засоби та джерела їх утворення	Сума, грн.	Сума, грн.	
			Активи	Пасиви
1	2	3	4	5
1.	Вартість земельної ділянки	43000		
2.	Права на об'єкти промислової власності	4700		
3.	Будівельні матеріали	2200		
4.	Статутний капітал	201400		
5.	Додатковий капітал	27000		
6.	Резервний капітал	43000		
7.	Будівлі	21000		
8.	Прибуток нерозподілений	8400		
9.	Витрати під урожай майбутніх років	7420		
10.	Цільове фінансування	2850		
11.	Каса	320		
12.	Споруди	7430		
13.	Довгострокові кредити банків в національній валюті	17100		
14.	Автомобілі вантажні	14700		
15.	Малоцінні та швидкозношувані предмети	2800		
16.	Поточні рахунки в національній валюті	43200		
17.	Мінеральні добрива	7135		

1	2	3	4	5
18.	Гербициди	2200		
19.	Готова продукція сільськогосподарського призначення	94300		
20.	Товари на складі	1340		
21.	Короткострокові кредити	51000		
22.	Заборгованість постачальниками	8400		
23.	Багаторічні насадження	13250		
24.	Трактори	74200		
25.	Заборгованість товариства по податкам з бюджетом	1700		
26.	Заборгованість по страхуванню майна	1700		
27.	Сировина та покупні матеріали	1790		
28.	Поточний рахунок в іноземній валюті	8200		
29.	Паливо	4060		
30.	Заборгованість підприємства перед органами соціального страхування	12340		
31.	Молодняк тварин на відгодівлі	21390		
32.	Запасні частини	4255		
33.	Сіно	1340		
34.	Сінаж	1840		
35.	Силос	2240		
36.	Інші корма	6430		
37.	Заборгованість підприємства по оплаті праці	2077		
38.	Розрахунки по претензіям (заборгованість підприємству)	1350		
39.	Заборгованість підприємству від винних осіб	177		
Всього:				

Завдання 2. Провести групування господарських засобів (активів) та джерел утворення (пасивів) товариства з обмеженою відповідальністю “Меркурій” на підставі інвентаризаційних описів станом на 1 січня 200_ р. в таблиці 2.

Таблиця 2

№	Найменування господарських засобів та джерел їх утворення	Сума, грн.
1	2	3
1.	Вартість земельної ділянки	32320
2.	Статутний капітал	240000
3.	Права на знаки для товарів і послуг	7430
4.	Будівлі та споруди	62000
5.	Пайовий капітал	44000
6.	Заборгованість перед бюджетом	10613
7.	Вантажні автомобілі	54590
8.	Додатковий капітал	60580
9.	Заборгованість органам соціального страхування	1890
10.	Трактори	123000
11.	Резервний капітал	44000
12.	Заборгованість постачальникам	8730
13.	Комбайни	73700
14.	Прибуток нерозподілений	41000
15.	Заборгованість підприємства по оплаті праці працівникам та службовцям	5400
16.	Робоча худоба	7920
17.	Заборгованість по дивідендам	1200
18.	Багаторічні насадження	7990
19.	Прибуток, використаний в звітному періоді	11550
20.	Сіялки	9240
21.	Витрати під урожай майбутніх років	55480
22.	Заборгованість по авансам отриманим	4900
23.	Біопрепарати	7320
24.	Цільове фінансування	44050

1	2	3
25.	Короткострокові позики	46000
26.	Капітальне будівництво	33000
27.	Гербіциди	2780
28.	Вугілля кам'яне	1400
29.	Малоцінні необоротні матеріальні активи	720
30.	Заборгованість вітчизняних покупців	2000
31.	Інвентарна тара	1240
32.	Каса в національній валюті	270
33.	Поточний рахунок в іноземній валюті	4200
34.	Будівельні матеріали	2400
35.	Заборгованість іноземних покупців	8405
36.	Поточний рахунок в національній валюті	18900
37.	Заборгованість підзвітних осіб	75
38.	Заборгованість інших дебіторів	820
39.	Грошові документи в національній валюті	890
40.	Готова продукція	24560
41.	Запасні частини	890
42.	Сировина та матеріали	6280
43.	Нафтопродукти	4791
44.	Заборгованість винних осіб по відшкодуванню збитків	702
45.	Прострочені позики в національній валюті	8000
46.	Насіння	1700
47.	Молодняк тварин на відгодівлі	14900

Розв'язання завдання 2

Таблиця 3

Класифікація господарських засобів та джерел їх формування по ТОВ “Меркурій”

Господарські засоби (активи)	Сума, грн.	Джерела їх формування (пасиви)	Сума, грн.
1	2	3	4
1. Основні засоби		I. Власні джерела	
		1. Види капіталу	
2. Вкладення		3. Забезпечення майбутніх витрат та платежів	
3. Запаси		4. Прибуток	
		II. Залучені джерела	
		1. Довгострокові зобов'язання	

1		2	3		4
4. Грошові кошти			2. Поточні зобов'язання		
5. Кошти в розрахунках					
			3. Поточні зобов'язання по розрахунках		
6. Нематеріальні активи					
Всього:			Всього:		

Тема 2. Бухгалтерський баланс.

Завдання 1. На підставі оборотної відомості по рахункам синтетичного обліку скласти бухгалтерський баланс станом на 01 травня 20 __ р. по встановленим розділам.

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан) на 1 травня 20__ р.

Актив

Пасив

Найменування розділів	Сума	Найменування розділів	Сума
I. Необоротні активи		I. Власний капітал	
		II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	
II. Оборотні активи		III. Поточні зобов'язання і забезпечення	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	
БАЛАНС		БАЛАНС	

Завдання 2. Визначити тип змін балансу в результаті наступних господарських операцій в таблиці 1.

Таблиця 1

№	Зміст господарської операції	Сума	Бухгалтерська проводка		Тип операції
			дебет	кредит	
1.	Зараховані об'єкти до 152А складу основних засобів 10А	15200			
2.	Оприбутковані на склад 63П нафтопродукти 203А	4000			
3.	Перераховані з поточного рахунку в національній валюті постачальникам грошові кошти	4000			
4.	Нарахована заробітна платня робітникам виробництва	8200			
5.	Утримано прибутковий податок із заробітної платні	720			
6.	Витрачено паливо на виробництво	1240			
7.	Видана з каси заробітна платня	4200			
8.	Отримана в касу з розрахункового рахунку готівка	2200			
9.	Погашена короткострокова позика з розрахункового рахунку	6050			
10.	Зараховані грошові кошти від покупців на рахунок банку	8630			
11.	Здійснений внесок засновника до статутного капіталу основними засобами	7900			
12.	Нарахована амортизація по об'єктам основного виробництва	2400			

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.

Завдання 1. На підставі даних про стан господарських засобів та їх джерел в ТОВ “Меркурій” на 1 квітня 20_ р. відкрити рахунки синтетичного обліку, попередньо визначити суму господарських засобів та їх джерел.

Таблиця 1

Господарські засоби та джерела їх утворення на 1 квітня 20_ р.

Шифр синтез. рахунку	Найменування	Сума, грн.	Господарські засоби	Джерела їх утворення
10	Основні засоби	43520		
203	Паливо	2227		
205	Будівельні матеріали	143		
207	Запасні частини	1990		
208	Матеріали с/г призначення	14300		
23	Виробництво	12400		
301	Готівка	320		
311	Поточні рахунки в національній валюті	21212		
36	Розрахунки з покупцями та замовниками (Д-т)	420		
372	Розрахунки з підзвітними особами	202		
377	Розрахунки з різними дебіторами	16840		
401	Статутний капітал	100000		
131	Знос основних засобів	4172		
60	Короткострокові позики	1300		
63	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	3400		
641	Розрахунки по податкам	1895		
65	Розрахунки за страхуванням	297		
685	Розрахунки з іншими кредиторами	110		
661	Розрахунки по оплаті праці	2400		
Всього:				

Завдання 2. Відкрити аналітичні рахунки до рахунків:

Інвентаризаційний опис до рахунку 208“Матеріали сільськогосподарського призначення”

№	Найменування добрив	Од. вим.	Кількість	Ціна	Сума, грн.
1.	Аміачна селітра	т	40	270	10800
2.	Сульфат амонію	т	15	180	2700
3.	Суперфосфат гранульований	т	2	400	800

Всього:				14300
----------------	--	--	--	--------------

Інвентаризаційний опис
до рахунку 372“Розрахунки з підзвітними особами”

№	Прізвище, ім'я, по-батькові	Сума (по дебету), грн.
1.	Авдєєв А.М.	160
2.	Гринюк М.Н.	42
Всього:		202

Інвентаризаційний опис
до рахунку 63“Розрахунки з поставальниками і підрядниками”

№	Найменування поставальника	Сума (по кредиту), грн.
1.	Агросоюз	3400
Всього:		3400

Інвентаризаційний опис
до рахунку 685“Розрахунки з іншими кредитами”

№	Найменування кредитора	Сума (по кредиту), грн.
1.	СП “Утел”	110
Всього:		110

Інвентаризаційний опис
до рахунку 377“Розрахунки з різними дебіторами”

№	Найменування дебітора	Сума (по дебету), грн.
1.	Санаторій “Дружба”	3700
2.	Кооператив “Дніпро”	13000
3.	Одеська залізнична дорога	140
Всього:		16840

Завдання 3. Скласти бухгалтерські статті (проводки) в реєстраційному журналі на підставі наступних господарських операцій.

Таблиця 2

Реєстраційний журнал господарських операцій за квітень 20_ р.

№	№ документа та назва	Господарські операції	Сума, грн.	Бухгалтерська стаття	
				Д	К
1	2	3	4	5	6
1.	ТТН №112	Оприбутковані від АТ “Родючість” (63 П) мінеральні добрива (208 А): - аміачна селітра 3т по 270 грн. за 1т; - сульфат амонію 7т по 180 грн. за 1т; Всього:	810 1260 2070		

	Податкова накладна №101	Збільшений податковий кредит по ПДВ	414		
2.	Видатковий касовий ордер №89	Видані грошові кошти з каси головному (30А) інженеру <u>Г.Н.Яценко</u> на витрати по (372А)відрядженню	220		
3.	Прибутковий касовий ордер №85	Надійшли в касу від Г.Н.Яценко невикористані суми по витратам на відрядження	16		
4.	Платіжне доручення №101	Перераховано з розрахункового рахунку за мінеральні добрива постачальнику АТ “Родючість”	2484		
5.	Акт на внесення мінеральних добрив №7	Внесені мінер. добрива та списані на витрати виробництва: - аміачна селітра 30т по 270 грн. за 1т; - сульфат амонію 20т по 180 грн. за 1т; Всього:	8100 3600 11700		
6.	Платіжне доручення №102	Перераховано постачальнику за основні засоби “Херсонресурси”	15000		
7.	Договір №7	Відображення суми по договору постачання	15000		
8.	Акт приймання передачі ОЗ№2	Зарахування об’єктів до складу основних засобів	15000		
9.	Розрахунково-платіжна відомість №3	Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва	8000		
10.	Розрахункова відомість №3	Нарахований єдиний соціальний внесок (ЄСВ) в розмірі 36, 76 %	2880		
11.	Прибутковий касовий ордер	Надійшли грошові кошти в касу від покупців за реалізовані яблука	420		
12.	Розрахунково-платіжна відомість №3	Утримано із заробітної плати: - єдиний соціальний внесок (ЄСВ) в розмірі 36, 76 % ; - податок на доходи фізичних осіб (ПДФО)	280 1200		
13.	ПКО№86	Надійшли до каси грошові кошти з розрахункового рахунку для виплати заробітної плати	9143		
14.	Платіжна відомість	Видана заробітна плата робітникам підприємства	8100		
15.	Авансовий звіт №37 Податкова накладна	Оприбутковані запасні частини, придбані за рахунок підзвітних сум експедитора Авдєєва А.М. Збільшений податковий кредит	120 24		
16.	Авансовий звіт №38	Списані з підзвіту М.Н. Гринюк грошові кошти, використані на відвантаження будівельних матеріалів	42		
17.	Платіжне доручення №104	Перераховано з поточного рахунку за поштово-телеграфні послуги СП “Утел”	360		
18.	Платіжне доручення №112, №182	Надійшли грошові кошти на поточний рахунок в банку від: - санаторію “Дружба”; - кооперативу “Дніпро”;	3700 13000		

19.	Рахунок №2	Нараховані поштово-телеграфні послуги СП "Утел"	300		
20.	Рахунок – фактура №71	Оприбуткований комбікорм від Комбікормового заводу (10т x 400 грн.)	4000		
21.	Авансовий звіт	Затверджені затрати на відрядження Яценко Г.Н.	204		
22.	Платіжне доручення №105	Перераховано: - Агросоюзу; - комбікорм заводу за рахунок суди	3400 4000		
23.	ТТН №33	Оприбутковані нафтопродукти від ДАК "Хліб України"	8440		

**Розв'язання завдання 2,3
СИНТЕТИЧНІ РАХУНКИ**

10 Основні засоби

Д	К

131 Знос основних засобів

Д	К

152 Капітальні інвестиції

Д	К

203 ПаливоА

Д	К

401 Статутний П капітал

Д	К

207 Запасні частини

Д	К

208 Матеріали с.-г. призначення

Д	К

205 Будівельні матеріали

Д	К

377 Розрахунки з іншими дебіторами

Д	К

23 Виробництво

Д	К

30 Готівка

Д	К

63 Розрахунки з
постачальниками

Д	К

60 Короткострокові
позики

Д	К

36 Розрахунки з
покупцями

Д	К

92 Адміністративні
витрати

Д	К

311 Поточний рахунок
в банку

Д	К

372 Розрахунок з
підзвітними особами

Д	К

66 Розрахунки по
оплаті праці

Д	К

65 Розрахунки за
страхуванням

Д	К

685 Розрахунки з
іншими кредиторами

Д	К

641 Розрахунки по
податкам

Д	К
1)414	
	70 Доходи від

	реалізації	
Д		К

372 Сировина й матеріали		
Д		К

31 Рахунки в банках		
Д		К

65 Готівка		
Д		К

152 Придбання (виготовлення) основних засобів		
Д		К

23 Виробництво		
Д		К

60 Короткострокові позики		
Д		К

Рахунки аналітичного обліку

<i>Матеріал А</i>		
Д		К

Матеріал Б		
Д		К

<i>Матеріал В</i>		
Д		К

Транспортно-заготівельні затрати		
Д-т		К-т

АНАЛІТИЧНІ РАХУНКИ

До рахунку 208 “Матеріали сільськогосподарського призначення”

Аміачна селітра

Дебет

Кредит

№ Статті	Кіль-ть, т	Ціна	Сума	№ Статті	Кіль-ть, т	Ціна	Сума
S'							
S''							

Сульфат амонію

Дебет

Кредит

№ Статті	Кіль-ть, т	Ціна	Сума	№ Статті	Кіль-ть, т	Ціна	Сума
S'							
S''							

Суперфосфат гранульований

Дебет

Кредит

№ Статті	Кіль-ть, т	Ціна	Сума	№ Статті	Кіль-ть, т	Ціна	Сума
S'							
S''							

Комбікорм

Дебет

Кредит

№ Статті	Кіль-ть, т	Ціна	Сума	№ Статті	Кіль-ть, т	Ціна	Сума
S'							
S''							

До рахунку 372 “Розрахунки з підзвітними особами”

Авдєєв А.М.

Гринюк М.Н.

Яценко Г.Н.

Дебет

Кредит

Дебет

Кредит

Дебет

Кредит

--	--	--	--

До рахунку 63 “Розрахунки з постачальниками та покупцями”

Агросоюз

АТ “Родючість”

Дебет

Кредит

Дебет

Кредит

№ статті	Сума	№ статті	Сума

№ статті	Сума	№ статті	Сума

Херсонресурси

Комбікорм. завод

Дебет		Кредит	
№ статті	Сума	№ статті	Сума

Дебет		Кредит	
№ статті	Сума	№ статті	Сума

ДАК "Хліб України"

Дебет		Кредит	
№ статті	Сума	№ статті	Сума

До рахунку 685 "Розрахунки з іншими кредиторами"

СП "Утел"

Дебет		Кредит	
№ статті	Сума	№ статті	Сума

До рахунку 377 "Розрахунки з іншими дебіторами"

Санаторій "Дружба"

Дебет		Кредит	
№ статті	Сума	№ статті	Сума

Кооп. "Дніпро"

Дебет		Кредит	
№ статті	Сума	№ статті	Сума

Одеська залізн. дорога

Дебет		Кредит	
№ статті	Сума	№ статті	Сума

ОБОРОТНІ ВІДОМОСТІ ПО РАХУНКАМ АНАЛІТИЧНОГО ОБЛІКУДо рахунку 208 "Матеріали сільськогосподарського призначення"

№	Найменування рахунків	Залишок на 01.04		Обороти за квітень				Залишок на 01.05	
		кіль-ть	сума	дебет		кредит		кіль-ть	сума
				кіль-ть	сума	кіль-ть	сума		
Всього:		x		x		x		x	

До рахунку 372 “Розрахунки з підзвітними особами”

№	Найменування рахунків	Залишок на 01.04		Обороти за квітень		Залишок на 01.05	
		дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
Всього:							

До рахунку 63 “Розрахунки з постачальниками та покупцями”

№	Найменування рахунків	Залишок на 01.04		Обороти за квітень		Залишок на 01.05	
		дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
Всього:							

До рахунку 685 “Розрахунки з іншими кредиторами”

№	Найменування рахунків	Залишок на 01.04		Обороти за квітень		Залишок на 01.05	
		дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
Всього:							

До рахунку 377 “Розрахунки з іншими дебіторами”

№	Найменування рахунків	Залишок на 01.04		Обороти за квітень		Залишок на 01.05	
		дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
Всього:							

ОБОРОТНА ВІДОМІСТЬ ПО СИНТЕТИЧНИМ РАХУНКАМ

№	Найменування рахунків	Залишок на 01.04.20_		Обороти за квітень		Залишок на 01.05.20_	
		дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
10	Основні засоби						
131	Знос основих засобів						
15	Капітальні інвестиції						
203	Паливо						
205	Будівельні матеріали						
207	Запасні частини						
208	Матер с.г. призн						
23	Виробництво						
30	Готівка						
31	Поточний рах в банку						
36	Розрахунки з покупцями						

372	Роз.з підз особами						
377	Роз з різн дебіторами						
401	Статут капітал						
60	Корот позики						
63	Розрах з постач.						
641	Роз по податках						
65	Роз за страхов						
661	Роз по оплат праці						
685	Роз з іншими кред						
92	Адмін витрати						
Всього:							

Тема 4. Документація та інвентаризація бухгалтерського обліку

Документи в бухгалтерському обліку є не тільки юридичним свідомством про здійснені господарські операції або розпорядженням на їх удосконалення . але і матеріальними носіями інформації. На створення форм первинних документів встановленні вимоги ГОСТу, а тому при вивченні даної теми необхідно звернути увагу на зміст та порядок використання форм первинних документів, їх заповнення; на порядок приймання, перевірки й обробки документів на підприємстві. Чимале важливе значення має з'ясування суті уніфікації та стандартизації документів, вивчення порядку їх обробки в залежності від ступеню механізації й автоматизації обчислювальних робіт, класифікації документів, а також організації документообігу.

Завдання № 1. Заповніть "Прибутковий касовий ордер" (форма № КО-І) за наступними даними:

24 червня 200_р. касир ТОВ "Перемога" Іванова Марія Іванівна отримала з банку з поточного рахунку № 415351239 на виплату заробітної платні робітникам 23250 грн. по чеку № 312480.

Завданнях № 2. Заповніть "Видатковий касовий ордер" № 432 (форма № КО-2) за наступними даними:

18 серпня 200_р. завгоспу ТОВ "Перемога" Морозову Івану Степановичу видано в підзвіт 200 грн. на придбання канцелярських приладів. При отриманні грошей Морозов І.С. пред'явив паспорт МО 097765 виданий Суворовським РВ УМВС України в Херсонській області 8 квітня 1995 р.

Завдання № 3. Заповніть "Авансовий звіт" (форма №286) за наступними даними: 22 серпня 200_ р. завгоспом ТОВ "Перемога" Морозовим Іваном Степановичем було складено "Авансовий звіт" № 114 на витрату отриманих з каси грошей в сумі 200 грн. Придбано для потреби господарства 10 кг паперу на суму-150 грн., скріпок канцелярських 12 коробок на суму 13 грн., кнопок 10 коробок на суму 10 грн. До авансового звіту прикладені 3 документи, датою 19 серпня 200_ р.

Завдання № 4. Заповніть "Платіжне доручення" № 349 за наступними даними: 10 вересня 200_ р у ТОВ "Перемога" виписано платіжне доручення для перерахування з поточного рахунку 13800 грн., у т.ч. ПДВ, за придбані запасні частини по рахунку № 041-3148 від 3 вересня 200_р. Документ підписав голова та головний бухгалтер.

Примітка: ТОВ "Перемога" має наступні реквізити: п/р № 415359, Промінвестбанк, МФО 352235, код ЄДРПОУ 18007670, м. Цюрупинськ. Голова ТОВ "Перемога" Скрипенко П.І., головний бухгалтер Мартиненко Є.Н. Одержувач - "Сільгосптехніка" має наступні реквізити: п/р № 471707, АППБ "Аваль", МФО 352010, код ЄДРПОУ 17078592, м. Херсон.

Завдання № 5. Оформити рахунок № 112 від 10 квітня 200 р. по відображенню наступної господарської операції, Цюрупинське районне віддалення "Сільгоспхімія" відпустило ТОВ "Україна" через Глушко С.Я. на основі доручення № 49 від 9 квітня 200_ р мінеральні добрива: аміачну селітру —3 т за оптовою ціною 500 грн. за тонну, натрієву селітру - 7 т за оптовою ціною 680 грн. за тонну, з них ПДВ 20%. Поточний рахунок "Сільгоспхімії" у Цюрупинському відділенні ПБ № 652814, поточний рахунок ТОВ "Україна" у цьому ж відділенні банку №-4215,

МФО 352333 Відповідальні особи “Сільгоспхімії” - директор Краснюк А.С., головний бухгалтер Жук Н.П.

Завдання № 6. Комплексна задача по обліку витрат по відрядженню:

Інженер-механік ТОВ "Батьківщина" Яценко Г.І. паспорт МО 093765, згідно з наказом директора № 205 від 8 вересня 200_ р. виїхав до Києва на нараду строком на 4 дні (з 11 по 14 вересня 200_ р:).

Оформити посвідчення на відрядження № 75 від 9 вересня 200_ р.

Примітка: голова Ніколаєв С.В., головний бухгалтер Говоров А.Н.

На основі наказу та посвідчення на відрядження виписано "Видатковий касовий ордер" на видачу у підзвіт Яценко Г.І. 210 грн., на витрати по відрядженню. Касир Петрова С.В.

При поверненні з Києва Яценко Г.І. склав звіт № 23 від 15 вересня 200_ р. До авансового звіту прикладені документи:

- посвідчення на відрядження з відміткою про від'їзд 11 вересня та приїзд до Києва 12 вересня, від'їзд з Києва 13 вересня та приїзд до ТОВ "Батьківщина" 14 вересня;
- два залізничних квитка на потяг до Києва й назад по 36 грн. кожний;
- вартість білизни - $6 \times 2 = 12$ грн.
- квитанції з готелю на 45 грн.

Залишок невикористаного авансу Яценко Г.І. в цей же день вніс До каси. Оформити "Прибутковий касовий ордер".

Тема 5. Вартісне вимірювання об'єктів бухгалтерського обліку: оцінка і калькулювання

Завдання 1.

Пов'яжіть наведені нижче види вартісних оцінок з їх характеристикою. Для цього поставте ліворуч від виду оцінки відповідну літеру.

<i>Види вартісних оцінок активів</i>	<i>Характеристика оцінки</i>
<i>1</i>	<i>2</i>
1. Первісна (історична)	А. Вартість об'єктів обліку в даний момент на ринку. Діє на ринку, в обліку не відображається (крім експертної відтворювальної)
2. Відновлювальна	Б. Передбачувана вартість продажу активу на даний момент.

	Застосовується при побудові ліквідаційних початкових та проміжних балансів.
3. Поточна ринкова	В. Величина, що належить до розподілу на період експлуатації, який залишився. Різниця між обліковою вартістю та накопиченою амортизацією (зносом).
4. Залишкова (балансова)	Г. Вартість в момент придбання (фактична собівартість). За відсутності інфляції протягом всього терміну експлуатації залишається незмінною.
5. Експлуатаційна	Д. Результат перерахунку історичної або відновлювальної вартості, частіше за все в порядку, регламентованою державою, до рівня, наближеного до поточної ринкової вартості.
6. Ліквідаційна	Е. Вартість, що розраховується на підставі суми передбачуваних до отримання в майбутньому економічних вигод. В російському обліку її використання необмежене, але сфера застосування не визначена.
7. Можлива ціна реалізації	Є. Вартість об'єктів обліку на період експлуатації за умови планування довгострокового вибуття (реалізації об'єкта обліку). Визначається в західному обліку, нараховується як різниця між первинною та запланованою (можливою) вартістю вибуття (реалізації).
8. Дисконтована вартість	Ж. Умовна вартість, що дорівнює одній гривні. Застосовується для відображення в обліку та звітності об'єктів, які неможливо об'єктивно оцінити.
9. "Pro memoria" (для пам'яті)	З. Вартість об'єктів або окремих їх вузлів, запасних частин, лому або інших відходів за ціною їх можливого використання, які виникають при ліквідації об'єктів обліку. Визначається за результатами ліквідації (реалізації) об'єктів обліку.

Завдання .2.

Вибрати правильні відповіді:

Для того, щоб здійснити оцінку, бухгалтер повинен з'ясувати:

1. що оцінювати (предмет, об'єкт);
2. вид діяльності підприємства;
3. кількість засновників підприємства;
4. для кого проводиться оцінка (користувачі);
5. що виробляє підприємство (асортимент);
6. де застосовується оцінка (місце);
7. ринки збуту готової продукції підприємства;
8. хто оцінює (суб'єкт);
9. для чого здійснюється оцінка (мета, функції);
10. коли проводиться оцінка (термін, період);
11. яким чином здійснюється оцінка (способи, прийоми, методи);

Завдання 3.

За даними, наведеними в таблиці, виконати калькулювання повних витрат, окремо здійснити калькулювання змінних витрат, визначити вплив методу калькулювання затрат на фінансовий результат діяльності підприємства і структуру його звітності.

Діяльність підприємства за I квартал

№ п/п	Показник	Місяць		
		Перший	Другий	Третій
1	Вироблено, од.	1000	1000	1000
2	Реалізовано, од.	1000	750	1500
3	Ціна за одиницю, грн..	80	80	80
4	Змінні витрати на одиницю, грн.:			
	виробничі	40	40	40
	на управління та збут	15	15	15
5	Постійні витрати, грн.:			
	виробничі	8000	8000	8000
	на управління та збут	4000	4000	4000

Тести

1. Калькуляція — це:

- а) групування витрат за статтями;
- б) обчислення собівартості одиниці продукції за встановленою номенклатурою витрат;
- в) групування витрат виробництва за елементами.

2. Перелік і склад статей калькулювання собівартості продукції визначаються:

- а) у П(С)БО № 16 "Витрати";
- б) у П(С)БО № 9 "Запаси";
- в) типовими положеннями з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг);
- г) підприємством самостійно.

3. Справедлива вартість активу — це:

- а) вартість придбання та доведення до стану, в якому актив придатний до використання;
- б) вартість, за якою може бути здійснений його обмін між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами;

- в) поточна ринкова вартість активу;
- г) теперішня вартість майбутніх надходжень від використання активу.

4. Виробнича собівартість продукції (робіт, послуг) складається з:

- а) прямих матеріальних витрат, прямих витрат на оплату праці, інших прямих витрат;
- б) прямих матеріальних витрат, прямих витрат на оплату праці, інших прямих витрат, загальновиробничих витрат,
- в) прямих матеріальних витрат, прямих витрат на оплату праці, загальновиробничих витрат.

5. За організацію, проведення та загальний стан інвентаризаційної роботи відповідає:

- а) керівник;
- б) головний бухгалтер;
- в) головний економіст;
- г) менеджер.

6. До складу собівартості продукції не включаються такі витрати:

- а) адміністративні;
- б) загальновиробничі;
- в) прямі виробничі.

7. Собівартість реалізованої продукції складається з:

- а) виробничої собівартості, нерозподілених загальновиробничих витрат та нормативних витрат;
- б) повної собівартості та нерозподілених загальновиробничих витрат;
- в) виробничої собівартості та адміністративних витрат.

8. Яка проводка відповідає операції по списанню фактичної собівартості реалізованої продукції з балансового рахунку:

- а) Д-т 79 К-т 90;
- б) Д-т 90 К-т 26;
- в) Д-т 90 К-т 79.

Тема 6. Облікова реєстрація та узагальнення даних бухгалтерського обліку

Завдання 1.

Знайдіть відповідність між наведеними нижче недоліками форм обліку та самими формами:

- а.) Меморіально – ордерна;
- б.) Журнально – ордерна;
- в.) Журнал – Головна.

Форма обліку	Недоліки форми обліку
	Непристосованість до комп'ютерної обробки даних, складна побудова реєстрів, високий рівень кваліфікації бухгалтерів
	Відрив синтетичного обліку від аналітичного, незручність здійснення перевірки взаємних розрахунків, здійснення багаторазових записів
	Застосування обмеженої кількості рахунків, обмеженість у розподілі облікової праці

Завдання 2.

Підтвердить чи спростуйте твердження („так” чи „ні”):

- а.) У відповідності до чинного законодавства підприємство самостійно обирає форму ведення обліку.
- б.) Форма обліку „Журнал - Головна” є спрощеним варіантом меморіально – ордерної форми.
- в.) Облікові реєстри, що застосовуються при певній формі обліку не повинні надавати весь обсяг інформації для складання звітності.
- г.) Суб'єкти малого підприємництва крім простої та спрощеної форми ведення обліку можуть використовувати усі інші форми.
- д.) Поділ обліку на систематичний і хронологічний, ведення обліку на картках характерен для Журнально – ордерної форми обліку.

Тестові завдання

1. На підприємствах, які мають незначну кількість синтетичних рахунків застосовується форма обліку:

- а.) Журнальна;
- б.) Журнал – Головна;
- в.) Меморіально – ордерна;
- г.) Журнально – ордерна.

2. Необхідність складання окремих меморіальних ордерів є ознакою:

- а.) спрощеної форми обліку;
- б.) меморіально – ордерної форми обліку;
- в.) простої форми обліку;
- г.) журнальної форми обліку.

3. Хронологічна реєстрація меморіальних ордерів у поєднанні із записами по рахунках в одній книзі характерні для форми обліку:

- а.) Журнал – Головна;
- б.) Журнально – Ордерна;
- в.) Меморіально – Ордерна;
- г.) Журнальна.

4. Накопичення і групування облікових реєстрів характерне для форми обліку:

- а.) Журнал – Головна;
- б.) Журнально – Ордерна;
- в.) Меморіально – Ордерна;
- г.) Журнальна.

5. Найбільш прогресивною формою ведення обліку є:

- а.) Журнал – Головна;
- б.) Журнально – Ордерна;
- в.) Меморіально – Ордерна;
- г.) Журнальна.

6. Реєстрація записів при журнально – ордерній формі обліку відбувається за:

- а.) дебетовою ознакою;
- б.) кредитовою ознакою;
- в.) усі варіанти відповідей є вірними;
- г.) немає вірної відповіді.

7. Головну книгу відкривають на:

- а.) квартал;
- б.) півріччя;
- в.) рік;
- г.) по мірі необхідності.

8. Складання оборотно – сальдової відомості характерно:

- а.) тільки при простій формі бухгалтерського обліку;
- б.) тільки при спрощеній формі бухгалтерського обліку;
- в.) і при простій і при спрощеній формі бухгалтерського обліку;
- г.) усі варіанти відповідей є невірними.

Змістова частина 2

ОБЛІК ПРОЦЕСІВ ТА ЇХ УЗАГАЛЬНЕННЯ

Тема 7. Облік процесу створення підприємства, формування та зміни власного капіталу

Завдання 1. Засновники ТОВ «А» формують СК у розмірі 100 000 грн. Згідно із засновницькою угодою частка засновника - юридичної особи становить 60 % (або 60 000 грн.), частка засновника - фізичної особи - 40 % (або 40 000 грн.). На момент реєстрації ТОВ внески внесені в повному обсязі у такому вигляді:

- товарами вартістю 60 000 грн. з урахуванням ПДВ (юридична особа);
- грошовими коштами у сумі 40 000 грн. (фізична особа).

Необхідно: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1.	Сформовано СК			
2.	Оприбутковано ТМЦ, що надійшли від юридичної особи			
3.	Надійшли грошові кошти від фізичної особи			

Завдання 2. Згідно з протоколом засновницьких зборів ВАТ «Б» прийнято рішення про формування СК, що складається з 10 000 акцій номіналом 60 грн.

Під час передплати акцій частина їх була оплачена грошовими коштами у розмірі 360 000 грн., частина - шляхом передачі виробничого приміщення вартістю 240 000 грн. (отримано від засновника - фізичної особи).

Необхідно: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1.	Випущено акції на суму СК			
2.	Надійшло грошових коштів від акціонерів на оплату акцій			
3.	Отримано будівлю як внесок до СК			

Завдання 3. У статуті ТОВ «В» розмір СК визначено у сумі 60 000 грн., засновники - юридичні особи (платники ПДВ) внесли до реєстрації 50 % внесків грошовими коштами, решту суми - наприкінці першого року після реєстрації - товарами (тобто вартість товарів, внесених до СК, склала 30 000 грн. з ПДВ). При цьому на момент внесення товарів ТОВ «В» уже було зареєстровано платником ПДВ.

Пізніше було прийнято рішення про внесення додаткових внесків до суми 20 000 грн. для поповнення оборотних коштів ТОВ - без зміни розміру СК.

Крім того, було безкоштовно отримано виробниче обладнання вартістю 30000 грн.

Необхідно: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1.	Надійшло грошових коштів від засновників на формування СК			
2.	Сформовано СК			
3.	Внесено товари до СК від засновників наприкінці першого року після реєстрації ТОВ «В»			
4.	Відображено ПК з ПДВ			
5.	Отримано додаткові внески від засновників			
6.	Безкоштовно отримано виробниче обладнання			
7.	Нараховано амортизацію устаткування			
8.	Відображено дохід у сумі амортизації обладнання			

Завдання 4. Зборами засновників ТОВ «Д» (у ТОВ два засновники, частка кожного становить 50 %) прийняте рішення про збільшення СК шляхом внесення кожним засновником грошових коштів у розмірі 10 000 грн. При цьому співвідношення часток залишається попереднім.

Необхідно: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1.	Збільшено СК			
2.	Надійшло грошових коштів від засновників			

Завдання 5. Розмір СК ВАТ «Л» становив 190 000 грн. На загальних зборах акціонерів прийнято рішення про зменшення СК на 20 000 грн. шляхом викупу та анулювання 2 000 шт. акцій номінальною вартістю 10 грн. (акції були викуплені за ціною 8 грн. за акцію).

Необхідно: відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн.	Кореспонденція рахунків	
			Дебет	Кредит
1.	Викуплено акції власної емісії			
2.	Виплачено грошові кошти за викуплені акції			
3.	Зменшено СК			
4.	Списано різницю між фактичною і номінальною вартістю акцій			

Тема 8. Облік процесу придбання та використання активів підприємства

Завдання 1.

I. Відкрити рахунки синтетичного обліку на підставі даних.

грн.

1.	Сировина й матеріали	74500
2.	Поточні рахунки в національній валюті	150000
3.	Каса в національній валюті	200
4.	Розрахунки з підзвітними особами	350
5.	Розрахунки з постачальниками та покупцями	21000
6.	Виробництво	

II. Відкрити аналітичні рахунки до рахунку

"Сировина й матеріали"

грн.

1.	Матеріал А	30000
2.	Матеріал Б	33000
3.	Матеріал В	10000
4.	Транспортно-заготівельні витрати	1500

Ш. Скласти бухгалтерські статті та відобразити на відповідних рахунках господарські операції. (При складанні господарських операцій з метою доступності освоєння матеріалу в завданні не застосовується ПДВ (податок на додану вартість)).

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Кореспондуючі рахунки	
			дебет	кредит
1	2	3	4	5
1.	Зараховані на склад матеріали від постачальників: Матеріал А Матеріал Б Матеріал В Всього:	 10000 18000 5000 33000		
2.	Видані з каси грошові кошти в підзвіт експедитору Григоренко С.Н. на господарські витрати	120		
3.	Нараховано транспортній організації за отримання матеріалів	500		
4.	Оплачено витрати експедитора Григоренко С.Н. з підзвітних сум за навантаження матеріалів	120		
5.	Перераховано з поточного рахунку постачальникам за матеріали	33000		
6.	Перераховано з поточного рахунку в національній валюті за доставку матеріалів	500		
7.	Відпущено та витрачено на виробництво продукції матеріали: Матеріал А Матеріал Б Матеріал В Всього:	 13000 7000 6000 26000		
8.	Розподіляються та списуються на виробництво транспортно-заготівельні витрати, пропорційно вартості використаних матеріалів (суму відзначити)			

IV. Підрахувати обороти і кінцеве сальдо по рахунках синтетичного та аналітичного обліку

Розв'язання завдання 1
Рахунки синтетичного обліку

201 Сировина й матеріали		31 Рахунки в банках		30 Готівка	
Д	К	Д	К	Д	К

372 Розрахунки з підзвітними особами		23 Виробництво		63 Розрахунки з постачальниками та підрядниками	
Д	К	Д	К	Д	К

Рахунки аналітичного обліку

Матеріал А		Матеріал Б		Матеріал В	
Д	К	Д	К	Д	К

Транспортно-заготівельні затрати	
Д	К

Завдання 2. Облік процесу постачання по покупних цінах без виділення рахунку "Транспортно-заготівельні витрати"

I. Відкрити рисунки синтетичного обліку на підставі даних:

грн.

1.	Сировина й матеріали	43000
2.	Рахунок в банку	37200
3.	Розрахунки з постачальниками і підрядниками (кредитове)	35000
4.	Розрахунки з підзвітними особами	700

II. Відкрити аналітичні рахунки до рахунку «Матеріали»:

Матеріал С	50т × 300 грн. за 1т	15000 грн.
Матеріал Д	140т × 200 грн. за 1т	28000 грн.

III. Скласти бухгалтерські проведення та записати на відповідних рахунках господарські операції

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Кореспондуючі рахунки	
			дебет	кредит
1	2	3	4	5
1.	Надійшли від постачальників матеріали відповідно рахунку-фактури: Матеріал С 40 т * 300 грн. Матеріал Д 120 т * 200 грн.	12000 24000		
	Всього:	36000		
	Вартість доставки матеріалів, оплаченої постачальниками за рахунок підприємства	1800		
2.	Відповідно авансового звіту експедитора списуються витрати на відрядження, пов'язані з заготівлею матеріалів	680		
3.	Перераховано постачальнику з поточного рахунку за матеріали	36000		
4.	Списуються відпущені на виробництво продукції матеріали: Матеріал С 60 т * 300 грн. Матеріал Д 200 т * 200 грн.	18000 40000		
	Всього:	58000		

IV. Скласти розрахунок транспортно-заготівельних витрат та калькуляцію фактичної собівартості матеріалів.

V. Підрахувати обороти і кінцеве сальдо по рахунках синтетичного та аналітичного обліку.

Розв'язання завдання 1

Рахунки синтетичного обліку

<p>63 Розрахунки з постачальниками</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">Д</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>31 Поточний рахунок в банку</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">Д</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>372 Розрахунки з підзвітними особами</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">Д</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К		
Д	К													
Д	К													
Д	К													
<p>20 Виробничі запаси</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">Д</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>23 Виробництво</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">Д</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К							
Д	К													
Д	К													

Рахунки аналітичного обліку

<p>Матеріал С</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">Д</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>Матеріал Д</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">Д</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К		
Д	К								
Д	К								

**Розрахунок розподілу транспортно-заготівельних витрат
по видах заготівельних матеріалів**

Загальна сума транспортно-заготівельних витрат _____ грн.

Найменування матеріалів	Вартість матеріалів за цінами		Транспортно- заготівельні витрати		Фактична собівартість матеріалів	
	кількість	сума	%	сума	Всього	1т матеріалів
Матеріали С						
Матеріали Д						
Всього:						

Тема 9. Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг

Завдання 1.

I. Відкрити рахунки синтетичного обліку на підставі даних:

грн.

1.	Сировина й матеріали	84200
2.	Паливо	19400
3.	Поточні рахунки в національній валюті	120000
4.	Готівка	240
5.	Розрахунки з оплати праці	1300
6.	Розрахунки з постачальниками та підрядниками (кредитове)	63000
7.	Знос основних засобів	1440
8.	Основні засоби	24000
9.	Готова продукція	45000
10.	Виробництво	2600
11.	Статутний капітал	228700

II. Відкрити рахунки аналітичного обліку:

До рахунку «Виробництво»

Виробництво продукції А	1200 грн.
Виробництво продукції Б	1400 грн.

До рахунку «Готова продукція»

Вироби А	500 грн. х 50т	25000 грн.
Вироби Б	400 грн. х 50т	20000 грн.

Незавершене виробництво по результатам інвентаризації на кінець місяця складає:

Виробництво продукції А	2105 грн.
Виробництво продукції Б	2315 грн.

III. Скласти бухгалтерські проводки та відобразити на рахунках наступні господарські операції:

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Кореспондуючі рахунки	
			дебет	кредит
1	2	3	4	5
1.	Відпущені та списані матеріали по обліковим цінам на виробництво продукції:			
	виробу А	35200		
	вироби Б	38400		
	Всього:	73600		

1	2	3	4	5
2.	Витрачене паливо:			
	а) на виробництво продукції:			
	виробу А	2200		
	виробу Б	3300		
	Всього:	5500		
	б) на опалення виробничих підрозділів	1000		
	в) на опалення адміністративних приміщень	800		
	Всього:	7300		
3.	Зарахована з/платня робітникам зайнятим:			
	а) виробництвом продукції:			
	виробу А	13400		
	виробу Б	16200		
	Всього:	29600		
	б) робітникам виробничих підрозділів	7400		
	в) адміністративно-господарському персоналу	6200		
	Всього:	43200		
4.	Нараховано ЄСВ у розмірі 22 % від заробітної плати:			
	а) робітників зайнятих виробництвом продукції (суму визначити):			
	виробу А	4288		
	виробу Б	5184		
	Всього:	9472		
	б) робітників виробничих підрозділів	2368		
	в) робітників адміністративно-господарського персоналу	1984		
	Всього:	13824		
5.	Нарахована сума забезпечення виплат відпусток у розмірі 5,0% фонду заробітної плати робітників зайнятих виробництвом продукції (суму визначити):			
	виробу А	890		
	виробу Б	940		
	Всього:	1830		
6.	Утримано з заробітної плати (суму визначити, пільги по ПДФО відсутні) :			
	- податок на доходи фіз. осіб 18%	4550		
	- військовий збір 1,5%	14584		
	Всього:	52000		

1	2	3	4	5
7.	Отримані в касу грошові кошти з поточного рахунку в банку	37600		
8.	Видана заробітна платня робітникам	36600		
	Перераховано з поточного рахунку, в повному обсязі (п, № 6:)			

	податок на доходи фіз. осіб	9612		
	ЄСВ	11748		
	військовий збір	801		
	Всього	22161		
9.	Нарахована амортизація по основних засобах, що використовуються:			
	а) на виробництво продукції:			
	виробу А	1800		
	виробу Б	2500		
	Всього:	4300		
	б) загальновиробничого призначення	600		
	в) по основних засобах адмін. призначення	420		
	Всього:	5320		
11.	Зараховано енергозбутовій організації за електроенергію, використану для освітлення:			
	- виробничих підрозділів	65		
	- контори підприємства	100		
	Всього:	165		
12.	Оприбуткована готова продукція по плановій собівартості:			
	вироби А (130 т * 500 грн.)	65000		
	вироби Б (180 т x 400 грн.)	72000		
	Всього:	137000		
13.	Розподіляються та списуються транспортно-заготівельні витрати по матеріалах на виробництві продукції:			
	вироби А	730		
	вироби Б	820		
	Всього:	1550		
14.	Розподіляються та списуються загально виробничі витрати, пропорційно суми заробітної плати робітників, зайнятих на виробництві продукції (суми визначити):			
	виробу А			
	виробу Б			
	Всього:			
15.	Визначається фактична собівартість продукції та списується: (суму визначити):			
	сума економії			
	по готовій продукції виробу А			
	сума перевитрати			
	по готовій продукції виробу Б			

Завдання: визначити загальновиробничі витрати, які включаються до собівартості; визначити фактичну собівартість; порівняти планову собівартість з фактичною собівартістю; визначити суму економії та суму перевитрат.

Розв'язання завдання 1
Рахунки синтетичного обліку

<p>23 Виробництво</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>66 Розрахунки по оплаті праці</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>91 Загальні виробничі витрати</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> </tr> </table>	Д	К		
Д	К													
Д	К													
Д	К													
<p>203 Паливо</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>30 Готівка</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>10 Основні засоби</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К		
Д	К													
Д	К													
Д	К													
<p>63 Розрахунки з постачальниками</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>131 Знос основних засобів</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>31 Поточний рахунок в банку</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 150px;"></td> </tr> </table>	Д	К		
Д	К													
Д	К													
Д	К													
<p>401 Статутний капітал</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>20 Виробничі запаси</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К			<p>26 Готова продукція</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Д</td> <td style="width: 50%; text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">К</td> </tr> <tr> <td style="border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> <td style="border-right: 1px solid black; height: 100px;"></td> </tr> </table>	Д	К		
Д	К													
Д	К													
Д	К													

651 За пенсійним забезпеченням Д _____ К _____ 	652 За соціальним страхуванням Д _____ К _____ 	653 За страхуванням на випадок безробіття Д _____ К _____
--	--	---

471 Забезпечення майбутніх витрат і платежів Д _____ К _____ 	92 Адміністративні витрати Д _____ К _____ 	641 Розрахунки за податками і платежами Д _____ К _____
---	--	--

Рахунки аналітичного обліку

Виробництво продукції А Д _____ К _____ 	Виробництво продукції Б Д _____ К _____
Вироби А Д _____ К _____ 	Вироби Б Д _____ К _____

Відомість розподілу накладних витрат

Об'єкти калькуляції	Основна зарплата виробничих робітників	Сума накладних витрат	% накладних витрат
Виробництво продукції А			
Виробництво продукції Б			
Всього:			

Розрахунок фактичної собівартості продукції

Найменування продукції	Незавершене виробництво на початок місяця	Фактичні втрати за місяць	Незавершене виробництво на кінець місяця	Фактична собівартість	
				Усієї продукції	1 т.
Всього:					

Завдання 2.

I. Відкрити рахунки синтетичного обліку на підставі даних:

грн.

1.	Сировина й матеріали	40000
2.	Поточний рахунок у банку	320000
3.	Каса в національній валюті	200
4.	Розрахунки з оплати праці	29 000
5.	Розрахунки з постачальниками та підрядчиками	52000
6.	Основні засоби	240 000
7.	Знос основних засобів	24000
8.	Готова продукції	27 300
9.	Розрахунки з підзвітними особами	200
10.	Статутний капітал	390000

II. Відкрити рахунки аналітичного обліку до рахунків:

23 «Виробництво»

Виробництво виробів В

Виробництво виробів Д

26 «Готова продукція»

Вироби В - 100 шт.	153 грн. за 1 шт.	15 300 грн.
Вироби Д - 80 шт.	150 грн. за 1 шт.	12 000 грн.

III. Скласти бухгалтерські статті і записати на відповідних рахунках наступні господарські операції.

№ з/п	Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Кореспондуючі рахунки	
			дебет	кредит
1	2	3	4	5
1.	Витрачені матеріали і списані на виробництво продукції			
	Виробів В	15800		
	Виробів Д	18200		
	Всього:	34000		
2.	Нарахована заробітна плата робітникам за виробництво продукції:			
	Виробів В	10700		
	Виробів Д	10300		
	Всього:	21000		
	виробничим підрозділам	4500		
Всього:	25500			
3.	Нарахований резерв на оплату майбутніх відпусток робітників, зайнятих на виробництві (5%):			
	Виробів В	535		
	Виробів Д	515		
	Всього:	1050		
4.	Отримана у касу з поточного рахунку: у банку готівка для виплати зарплати:	20500		
5.	Видана з каси зарплата	20420		
6.	Нарахована амортизація (знос) по основних засобах, що використовуються на виробництві:			
	Виробів В	1800		
	Виробів Д	1610		
	Всього:	3410		
	будівель виробничих підрозділів	600		
Всього:	4010			
7.	Нарахована конторі «Енергозбут» за електроенергію, використану на виробництві			
	Виробів В	900		
	Виробів Д	800		
	Всього:	1700		
	для освітлення виробничих підрозділів	300		
Всього:	2000			
8.	Списуються витрати по службових відрядженнях персоналу виробничих підрозділів	120		
9.	Оприбутковуються на склад отримані з виробництва по плановій собівартості:			
	Вироби В - 153 грн. * 250 грн.	38250		
	Вироби Д - 150 грн. * 252 грн.	37800		
	Всього:	76050		

10.	Розподіляються та списуються суми відхилень фактичної собівартості матеріалів від їх планової собівартості (економія), використаних на виробництві:			
	Виробів В	170		
	Виробів Д	150		
	Всього:	320		
11.	Розподіляються накладні витрати (загальновиробничі витрати) і списуються на виробництво продукції (суми визначити):			
	Виробів В			
	Виробів Д			
	Всього:			
12.	Списуються наприкінці місяця фактичні витрати на випуск готової продукції (суми визначити):			
	Виробів В			
	Виробів Д			
	Всього:			

Розв'язання завдання 2

Рахунки синтетичного обліку

23 Виробництво		30 Готівка		10 Основні засоби	
Д	К	Д	К	Д	К
66 Розрахунки по оплаті праці		91 Загальні виробничі витрати		92 Адміністративні витрати	
Д	К	Д	К	Д	К

63 Розрахунки з
постачальниками

Д	К

131 Знос основних
засобів

Д	К

31 Поточний рахунок в
банку

Д	К

40 Статутний капітал

Д	К

20 Виробничі запаси

Д	К

26 Готова продукція

Д	К

651 За пенсійним
забезпеченням

Д	К

652 За соціальним
страхуванням

Д	К

653 За страхуванням на
випадак безробіття

Д	К

471 Забезпечення
майбутніх витрат і
платежів

Д	К

372 Розрахунки з
підзвітними особами

Д	К

641 Розрахунки за
податками і платежами

Д	К

Таблиця 1

Рахунки аналітичного обліку

Виробництво виробів В

№ операції	Зміст записів	Дебет, грн.						Всього сума витрат грн.
		зарплата з нарахуваннями	основні матеріали	електропостачання	амортизація (знос)	накладні витрати	резерв відпусток	
	Всього:							

Таблиця 2

Виробництво виробів Д

№ операції	Зміст записів	Дебет, грн.						Всього сума витрат, грн.
		зарплата з нарахуваннями	основні матеріали	електропостачання	амортизація (знос)	накладні витрати	резерв відпусток	
	Всього:							

Таблиця 3

Відомість розподілу накладних витрат

Види виробництва продукції	Сума всіх прямих витрат	Сума накладних витрат	% накладних витрат
Виробництво виробів В			
Виробництво виробів Д			
Всього:			

Таблиця 4

Калькуляція фактичної собівартості виробів "В"

Статті витрат	Сума витрат		Планова собівартість усіх виробів	Економія (-) перевитрата (+)
	на весь випуск	на одиницю		
Основні матеріали				
Зарплата з нарахуваннями				
Електроенергія				
Амортизація (знос)				
Накладні втрати				
Резерв відпусток				
Всього:				

Таблиця 5

Калькуляція фактичної собівартості виробів "Д"

Статті витрат	Сума витрат		Планова собівартість усіх виробів	Економія (-) перевитрата (+)
	на весь випуск	на одиницю		
Основні матеріали				
Зарплата з нарахуваннями				
Електроенергія				
Амортизація (знос)				
Накладні втрати				
Резерв відпусток				
Всього:				

Тема 10. Облік процесу реалізації продукції, виконання робіт та послуг

Завдання. 1.

1. Відкрити рахунки синтетичного обліку на підставі даних:

грн.

1.	Готова продукція	24000
2.	Поточний рахунок у банку	120000
3.	Розрахунки з підзвітними особами	250
4.	Розрахунки по податках і платежах	1300
5.	Розрахунки з іншими кредиторами (кредит)	2000
6.	Розрахунки по оплаті праці	15000
7.	Розрахунки по страхуванню	1000
8.	Нерозподілені прибутки (непокриті збитки),(кредит)	50000
9.	Адміністративні витрати	
10.	Витрати на збут	
11.	Собівартість реалізації	
12.	Доходи від реалізації	
13.	Фінансові результати	

II. Відкрити рахунки аналітичного обліку до рахунку.

«Готова продукція»

Вироби А 300 шт.	15000 грн.
Вироби Б 200 шт.	9000 грн.

«Доходи від реалізації»

Доходи від реалізації виробів А

Доходи від реалізації виробів Б

III. Скласти бухгалтерські статті і записати на відповідних рахунках наступні господарські операції.

№	Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Кореспондуючі рахунки	
			дебет	кредит
1	2	3	4	5
1.	Відвантажена готова продукція покупцям за контрактною вартістю:			
	вироби А 200 т х 72 грн.	14400		
	вироби Б 120 т х 80 грн.	9600		
	Всього:	24000		
2.	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ (20%) від контрактної вартості реалізованої продукції:			
	виробів А	2400		
	виробів Б	1600		

1	2	3	4	5
	Всього:	4000		
3.	Відображена собівартість реалізованої продукції			
	виробів А	10000		
	виробів Б	5400		
	Всього:	15400		
4.	Списуються витрати по відрядженню, пов'язані з реалізацією продукції	100		
5.	Нараховано автотранспортному підприємству (АТП) за транспортування реалізованої продукції	570		
6.	Відображено податковий кредит з ПДВ по транспортним послугам	116		
7.	Нарахована заробітна платня працівникам відділу збуту і складів	750		
8.	Нараховано ЄСВ до у розмірі 22% (суму визначити)	240		
9	Нарахована амортизація по основних засобах відділу збуту, складів	79		
10	Надійшов на розрахунковий рахунок у банку виторг за реалізовані:			
	вироби А	14400		
	вироби Б	9600		
	Всього:	24000		
11	Перераховано і поточного рахунку у банку:			
	ПДВ до бюджету	4000		
	автотранспортному підприємству	570		
	Всього:	4570		
13	Надано послуги загальногосподарського призначення сторонньою організацією	1200		
14	Списується на фінансовий результат собівартість реалізованої готової продукції:			
	виробів А	10000		
	виробів Б	5400		
	Всього:	15400		
15	Списуються наприкінці місяця адміністративні витрати	1200		
16	Списуються витрати, зв'язані зі збутом готової продукції (суму визначити)			
17	Списується сума чистого доходу від реалізації : (суму визначити)			
	виробів А			
	виробів Б			
	Всього:			
18	Визначено результат діяльності звітного періоду - прибуток (збиток)			

IV. Підрахувати обороти і кінцеве сальдо по рахунках синтетичного та аналітичного обліку.

Рахунки синтетичного обліку

26 Готова продукція	31 Поточний рахунок в банку	372 Розрахунок з підзвітними особами
Д К	Д К	Д К
641 Розрахунки по податкам	685 Розрахунки з іншими кредиторами	66 Розрахунки по оплаті праці
Д К	Д К	Д К
651 Розрахунки за страхуванням	92 Адміністративні витрати	93 Витрати на збут
Д К	Д К	Д К
90 Собівартість реалізації	78 Фінансові результати	70 Доходи від реалізації
Д К	Д К	Д К

131 Знос основних засобів		44 Нерозподілений прибуток (збитки)		36 Розрахунки з покупцями та замовниками	
Д	К	Д	К	Д	К

Рахунки аналітичного обліку

До рахунку 26 "Готова продукція"

Вироби А		Вироби Б	
Д	К	Д	К

Доходи від реалізації виробів А		Доходи від реалізації виробів Б	
Д	К	Д	К

Завдання 1. I. Відкрити синтетичні рахунки на підставі даних у Головній книзі.

Баланс

Найменування статей (Актив)	Сума (грн.)		Найменування статей (Пасив)	Сума (грн.)	
	на початок місяця	на кінець місяця		на початок місяця	на кінець місяця
Каса в національній валюті	250		Статутний капітал	108766	
Поточний рахунок у національній валюті	10200		Знос основних засобів	36700	
Розрахунки з підзвітними особами	76		Розрахунки з оплата праці	7640	
Основне виробництво	12600		Розрахунки з постачальниками	2820	
Основні засоби	120400		Розрахунки з покупцями	.	
Виробничі запаси	12000				
Продукція с/г виробництва	4000				
Малоцінні швидкозношувані предмети	-				
Розрахунки з бюджетом	-				
Баланс	159526		Баланс	159526	

II. Відкрити аналітичні рахунки к рахунку

372 "Розрахунки з підзвітними особами"

№	Найменування рахунків	Сума (гри.)
	Дебітори	
1.	Рожко М.Ф.	60
2.	Семенов І.М.	16
	Всього:	76

63 "Розрахунки з постачальниками та підрядниками"

№	Найменування рахунків	Сума (гри.)
1.	"Облагропосгач"	1800
2.	" Агрохімпостач"	1020
	Всього:	2820

III. Скласти бухгалтерські проводки на підставі наведених господарських операцій

№	Найменування документів	Зміст господарських операцій	Сума, грн.	Кореспондуюч і рахунки	
				Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6
1.	Прибутковий касовий ордер №125 від 01.04	Внесена до каси виручка від реалізації від покупців	100		
2.	Прибутковий касовий ордер №128 від 02.04	Внесені до каси невикористані підзвітні суми Семенова І.М.	16		
3.	ПКО №129 від 04.04	Отримано в касу з поточного рахунку в банку на витрати по відрядженню та господарські витрати	290		
4.	Видатковий касовий ордер №115 від 05.04	Видано в підзвіт Афанасьєву Н.М. на витрати по відрядженню	220		
5.	Авансовий звіт №6 від 06.04	Оприбутковані малоцінні та швидкозношувані предмети (без ПДВ), які придбано підзвітною особою Рожко М.Ф.	50		
	податкова накладна	Відображена сума ПДВ	10		
6.	ПКО № 130 від 07.04	Отримано в касу з поточного рахунку в банку для вишити заробітної плати	7800		
7.	Платіжна відомість № 4	Виплачена з каси заробітна плата робітникам та службовцям	7340		
8.	Авансовий звіт № 7 від 10.04	Списуються на адміністративні витрати підзвітні суми гол. агронома Афанасьєва Н.М. по відрядженню	210		
9.	ПКО № 131	Внесені в касу невикористані підзвітні сума Афанасьєва Н.М.	10		
10.	ВКО № 116 від 15.04	Видано з каси в підзвіт Рожко М.Ф. на господарські витрата	40		
11.	Виписка з поточного 1 рахунку в банку, від 10.04	Отримана на поточний рахунок в банку короткострокова позика	17000		
12.	Виписка банку від 14.04	Перерахована з поточного рахунку заборгованість "Агрохімкостач"	1020		
13.	Рахунок-фактура № 108 від 15.04., ТТН № 110	Отримані від Нафтобази паливно-мастильні матеріали (без ПДВ) (оплата не проведена)	3200		
	податкова накладна	Відображений ПДВ	240		

1	2	3	4	5	6
		Всього:	1440		
14.	ТТН № 115 від 16.04 рахунок №121	Отримані від Облагропостач сировина і матеріали (оплата не проведена)	12400		
	податкова накладна	Відображений ПДВ	2480		
	Всього:		14880		
15.	ТТН № 115 від 24.04. рахунок №125	Отримані від Облагропостач запасні частини (оплата не проведена)	4200		
	податкова накладна	Відображений ПДВ	840		
	Всього:		5040-		
16.	Рахунок-фактура № 205 від 25.04.	Нараховано "Траисавто" за доставку сировини та матеріалів	420		
	податкова накладна	Відображений ПДВ	84		
	Всього:		504		
17.	Виписка банку від 26. 04	Отримані на поточний рахунок грошові кошти від покупців за реалізацію продукції	40200		
18.	Виписка банку від 27. 04	Перерахована з поточного рахунку заборгованість по короткостроковій позиці	3400		:
19.	Авансовий звіт № 8 від 28.04	Оприбутковані малоцінні та швидкозношувані предмети від Рожко М.Ф.	30		
	податкова, накладна	Відображений ПДВ	6		
	Всього:		36		
20.	Виписка з поточного рахунку, платіжне доручення № 40 від 29.04	Перераховано з поточного рахунку в погашення заборгованості за минулий місяць Облагропостач по пред'явленому рахунку №121 та рахунку №125	1800 14880 5040		
	Всього:		21720		
21.	Виписка банку, платіжне доручення № 42 від 30.04.	Перераховано з поточного рахунку "Трансавто" по рахунку №205 від 25 .04.	504		

Завдання 2. На підставі **Завдання 1** (початкового балансу та господарських операцій) провести записи в регістрах журнально-ордерної форми обліку:

- журнал-ордер № 1, №2, №6, №7
- відомість № 1, № 2:
- Головна книга

Журнал-ордер № 1

по кредиту рахунку 30 "Готівка" за _____ 200__р.

Числа місяця	З кредиту рахунку 30 в дебет рахунків				Всього по кредиту
Всього:					

Відомість № 1

по дебету рахунку 30 "Готівка" за _____ 200__р.
Сальдо на 01.04.200__р.____
_____грн.

Числа місяця	В дебет рахунку 30 з кредиту рахунків				Всього по дебету
Всього:					

Сальдо на 01.05200__р.
_____грн.

Журнал-ордер № 2
по кредиту рахунка 31 "Поточний рахунок" за _____ 200__р.

Числа місяця	З кредиту рахунка 31 в дебет рахунків				Всього по кредиту
Всього:					

Відомість № 2

по дебету рахунку 31 "Поточний рахунок" за _____ 200__р.

Сальдо на 01.04.200__р.

_____ грн.

Числа місяця	В дебет рахунку 31 з кредиту рахунків				Всього по дебету
Всього:					

Сальдо на 01.05.200__р.

_____ грн.

Задача 3. Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку та визначити необхідні суми.

№	Зміст	Сума, грн	Д-т	К-т
1.	Списано кредиторську заборгованість, строк позовної давнини якої минув	7000		
2.	Нараховані відсотки, що підлягають отриманню	800		
3.	Відображено дохід від реалізації довгострокових фінансових інвестицій	5400		
4.	Відображено дохід від фінансової оренди активів	900		
5.	Одержано безоплатно комп'ютерна техніка	4200		
6.	Нарахована зарплата техніку за установку комп'ютерної техніки	300		
7.	Зарахована комп'ютерна техніка на баланс підприємства			
8.	Відображено суму зарплати амін. персоналу	4500		
9.	Перенесено на фінансові результати:			
	- доходи діяльності			
	- витрати діяльності			
10.	Нарахувати суму податку на прибуток (25%)			
11.	Списується сума чистого прибутку			
12.	За рішенням збір акціонерів нараховано суму дивідендів	3600		
13.	Виплачено дивіденди: 60% - коштами з каси, 40% - готовою продукцією			

Тема 12. Бухгалтерська звітність

Завдання 1. Скласти Баланс (Звіт про фінансовий стан) підприємства

№ п/п	Назва рахунків	Сума, грн.
10	"Основні засоби"	30000
131	"Знос основних засобів"	12300
20	"Виробничі запаси"	3000
22	"Малоцінні та швидкозношувані предмети"	500
281	"Товари на складі"	20000
301	"Каса в національній валюті"	200
311	"Поточні рахунки в національній валюті"	5000
35	"Поточні фінансові інвестиції"	4000
361	"Розрахунки з вітчизняними покупцями"	8000
372	"Розрахунки з підзвітними особами"	300
38	"Резерв сумнівних боргів"	1200
39	"Витрати майбутніх періодів"	1000
401	"Статутний капітал"	40000
421	"Емісійний доход"	2000
43	"Резервний капітал"	2800
441	"Нерозподілений прибуток"	3000
46	"Неоплачений капітал"	4000
601	"Короткострокові кредити банків в національній валюті"	3400
631	" Розрахунки з вітчизняними поставщиками"	7000
641	" Розрахунки по податкам" (кредиторська заборгованість)	1250
651	" Розрахунки по пенсійному страхуванню" (кредиторська заборгованість)	600
661	" Розрахунки по заробітній платі"	1500
685	" Розрахунки з різним кредиторами"	950

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку І
"Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство _____
Територія _____
Організаційно-правова форма господарювання _____
Вид економічної діяльності _____

Дата (рік, місяць, число) _____
за СДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ	
	01

Середня кількість працівників¹ _____
Адреса, телефон _____
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на _____ 20__ р.

Форма № І

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030		
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств			
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130		
за виданими авансами			
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
	1500		
Відстрочені податкові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
	1600		
Короткострокові кредити банків			
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
Баланс	1900		

Керівник

Головний бухгалтер

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Давидюк Т.В., Манойленко О.В., Ломаченко Т.І., Резніченко А.В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 392 с. https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/Davydiuk_Bukhhalterskyi_oblik_2016.pdf
2. Куцик П., Чабанюк О., Ф. Макарук Ф. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. – 364 с.
3. Маслій Н.Д. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2017. – 270 с. . http://liber.onu.edu.ua/pdf/Masliy_byx_oblik2017.pdf
4. Осмятченко В. О., Тесленко Т. І., Герасименко О. М., Титенко Л. В., Скоробагач А. Є., Вавілов В. В. Бухгалтерський облік. Київ: Простобук, 2017. – 552 с. http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2618/1/2603_IR.pdf
5. Серпенінова Ю.С. Основи бухгалтерського обліку: навчальний посібник / [Бурденко І.М., Гольцова С.М., Макаренко І.О., Савченко Т.Г., Серпенінова Ю.С.]; За заг. ред. Серпенінової Ю.С. – Суми: Видавництво «Винниченко М.Д.», 2016. – 266 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/58374/3/Serpeninova.pdf>
6. Соколов В.М., Косата І.А., Розіт Т.В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник /за ред. В. М. Соколова. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 222 с.
7. Скоробогатова Н.Є. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2017. – 248 с.
8. Чабанюк О. М., Кузьмінська К. І. Облік і оподаткування у торгівлі та підприємствах ресторанного бізнесу: Навчальний посібник. Київ: Алерта, 2019. - 214 с.
9. Accounting Research Journal <https://www.emerald.com/insight/publication/issn/1030-9616>
10. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. – 536 с.
11. Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Є.Б. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: Навчальний. посібник /під заг. ред. М.І. Скрипник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2017. – 340 с. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8836/1/20180207_Skrypnyk_NP.pdf
12. Серпенінова Ю.С., Гольцова С.М., Макаренко І.О. Бухгалтерський облік: загальна теорія: навчальний. посібник. Суми: Університетська книга, 2015. 336 с.
13. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – 4-те вид., переробл. і доповн. – Київ: Знання, 2015. – 572с.
14. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1«Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства Фінансів

України від 07.02.2013 р. № 73.

15. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : закон України від 16.07.99 р., № 996-XIV зі змінами і доповненнями – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755>- 17.
16. <http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/426> (електронний архів DSpace))
17. Комп'ютерна правова бібліотека "Ліга" <http://www.liga.ua>
18. Нормативні акти України <http://www.nau.kiev.ua>
19. Законопроекти України <http://www.zakon.gov.ua>
20. Бухгалтерія <http://www.buhgalteria.com.ua>
21. Урядовий кур'єр <http://www.ukcc.com.ua>
22. Баланс <http://www.balance.dp.ua>
23. Вісник Податкової служби України <http://www.visnuk.com.ua>
24. Газета «Все про бухгалтерський облік» www.vobu.com.ua